



ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ  
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ  
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ  
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΟΥ ΣΤΟ  
ΕΘΝΙΚΟ ΜΕΤΣΟΒΙΟ ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ  
Αρμόδιος: Ευτ. Κασομένου  
Πάρεδρος Νομικού Συμβουλίου του Κράτους  
Τηλ. 210-772 2392  
~~Ταχ. Δ/ση: Ηρώων Πολυτεχνείου 9~~  
~~Τ.Κ. 157 80 - Πολυτεχνειούπολη Ζωγράφου~~  
F.A.X. 210-772 1963  
Email: [e.Kasomenou@nsk.gr](mailto:e.Kasomenou@nsk.gr)

Αθήνα, 24-11-2015

Αριθ. πρωτ.: 419246/Φ.17(2015)

Α.Φ.Ν.Σ.Κ. 100043

## **ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ (Ατομική) Αριθμός 266/2015**

**ΓΝΩΜΟΔΟΤΟΥΣΑ:** Ευτυχία Σ. Κασομένου, Πάρεδρος Ν.Σ.Κ.

### **ΕΡΩΤΗΜΑ:**

Αριθ. Πρωτ. 17529/07-10-2015 έγγραφο του Αναπληρωτή Πρύτανη Ακαδημαϊκών Υποθέσεων Ε.Μ.Π.

### **ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΣ:**

Επί δεδομένου πραγματικού, **εάν:**

**1ο.** Ενόψει της διάταξης της παρ. 1 του άρθρου 28 του Ν. 2190/1994 και της με αριθ. πρωτ. ΔΙΔΑΔ/Φ.18.28/2189/οκ.28209/01-09-2015 Εγκυκλίου του Υπουργείου Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης, θεωρείται σύνομη η από 31-08-2015 απόφαση του Εκλεκτορικού Σώματος, με την οποία εκλέχθηκε η Α.Μ. σε θέση Καθηγητή της βαθμίδας του Επίκουρου Καθηγητή.

2ο. Σε αρνητική περίπτωση, εάν κατά την επανάληψη της διαδικασίας απαιτείται συμπλήρωση των συνταξιοδοτηθέντων μελών, τακτικών και αναπληρωματικών, του Εκλεκτορικού Σώματος ή εκ νέου συγκρότηση αυτού. Επί του ανωτέρω ερωτήματος εκτίθενται τα εξής :

## **Α' Επί του πρώτου επιμέρους ερωτήματος**

### **I. Κρίσιμες διατάξεις.**

**A.1.** Στην παράγραφο 6 του άρθρου 16 του ισχύοντος Συντάγματος ορίζεται ότι: « 6. Οι καθηγητές των ανώτατων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων είναι δημόσιοι λειτουργοί. Το υπόλοιπο διδακτικό προσωπικό τους επιτελεί επίσης δημόσιο λειτουργήμα, με τις προϋποθέσεις που νόμος ορίζει. Τα σχετικά με την κατάσταση όλων αυτών των προσώπων καθορίζονται από τους οργανισμούς των οικείων ιδρυμάτων. Οι καθηγητές των ανώτατων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων δεν μπορούν να παυθούν προτού λήξει σύμφωνα με το νόμο ο χρόνος υπηρεσίας τους παρά μόνο με τις ουσιαστικές προϋποθέσεις που προβλέπονται στο άρθρο 88 παράγραφος 4 και ύστερα από απόφαση συμβουλίου που αποτελείται κατά πλειοψηφία από ανώτατους δικαστικούς λειτουργούς, όπως νόμος ορίζει. Νόμος ορίζει το όριο της ηλικίας των καθηγητών των ανώτατων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων· εωσότου εκδοθεί ο νόμος αυτός οι καθηγητές που υπηρετούν αποχωρούν αυτοδικαίως μόλις λήξει του ακαδημαϊκό έτος μέσα στο οποίο συμπληρώνουν το εξηκοστό έβδομο έτος της ηλικίας τους ».

2. Στο άρθρο 28 του ν. 2190/1994 (Α' 28/3.3.1994) ορίζονται τα εξής: «1. Κατά το διάστημα από την προκήρυξη βουλευτικών εκλογών έως την ορκωμοσία της Κυβέρνησης που προκύπτει κατά το άρθρο 37 του Συντάγματος, απαγορεύεται η έκδοση πράξεων που αφορούν το διορισμό ή πρόσληψη και οποιαδήποτε μεταβολή αναφερόμενη στην υπηρεσιακή κατάσταση κάθε κατηγορίας προσωπικού των υπηρεσιών και νομικών προσώπων του άρθρου 14 παρ. 1 του παρόντος, εκτός από τις πράξεις πειθαρχικής διαδικασίας, διαθεσιμότητας και αργίας, καθώς και τις πράξεις που εκδίδονται σε συμμόρφωση προς δικαστική απόφαση. 2. Διαδικασίες σχετικές με τις κατά την προηγούμενη παράγραφο απαγορευόμενες μεταβολές, οι οποίες είχαν ήδη κινηθεί κατά την προκήρυξη των εκλογών

διακόπτονται. 3.... 4..... 5..... 6. Στις ρυθμίσεις των παρ. 1 και 2 δεν υπάγονται οι μετακλητοί υπάλληλοι, το προσωπικό των υπηρεσιών του Προέδρου της Δημοκρατίας και το προσωπικό του άρθρου 22 του παρόντος νόμου. 7. Πράξεις διορισμού σε θέση τακτικού προσωπικού του Δημοσίου ή νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου, οι οποίες εκδόθηκαν κατά το χρονικό διάστημα από 9.9.1993 έως 31.10.1993, ανακαλούνται υποχρεωτικώς από τα όργανα που τις εξέδωσαν, εφόσον είναι για οποιονδήποτε λόγο παράνομες. 8. Μεταθέσεις τακτικού προσωπικού του Δημοσίου και των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, οι οποίες έγιναν κατά το παραπάνω χρονικό διάστημα, επανεξετάζονται υποχρεωτικώς από τα αρμόδια υπηρεσιακά συμβούλια, ύστερα από ερώτημα του αρμόδιου υπουργού ή της διοίκησης του ν.π.δ.δ. που αποστέλλεται μέσα σε σαράντα πέντε ημέρες από τη δημοσίευση του παρόντος. 9. Λοιπές πράξεις που αφορούν οποιεσδήποτε υπηρεσιακές μεταβολές του κατά τις παρ. 7 και 8 προσωπικού, περιλαμβανομένων και των μη τελικών πράξεων υπηρεσιακής μεταβολής, εφόσον εκδόθηκαν κατά το ίδιο χρονικό διάστημα καταργούνται αυτοδικαίως, καθώς και κάθε προηγούμενη συναφής με αυτές πράξη, ατομική ή κανονιστική, πλην των πράξεων διαθεσιμότητας, αργίας, των πειθαρχικών αποφάσεων και των εν γένει πράξεων πειθαρχικής διαδικασίας. 10. Καταργούνται αυτοδικαίως πράξεις οποιουδήποτε οργάνου που εκδόθηκαν κατά το παραπάνω χρονικό διάστημα και αφορούν ίδρυση ή μετατροπή θέσεως, πρόσληψη και κάθε είδους υπηρεσιακή μεταβολή, όπως προαγωγή, μετάταξη, απόσπαση, τοποθέτηση προσωπικού με σχέση ιδιωτικού δικαίου του Δημοσίου και των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, καθώς και του κάθε κατηγορίας προσωπικού των νομικών προσώπων ιδιωτικού δικαίου του άρθρου 25 παρ. 1 του παρόντος νόμου. Επίσης καταργούνται αυτοδικαίως και όλες οι τυχόν επελθούσες παρεπόμενες συνέπειες από την ίδρυση ή μετατροπή θέσεων. Από την παράγραφο αυτήν εξαιρούνται οι πράξεις διαθεσιμότητας, αργίας, οι πειθαρχικές αποφάσεις και οι εν μέρει πράξεις πειθαρχικής διαδικασίας. 11. Καταργούνται αυτοδικαίως πράξεις της αυτής ως άνω περιόδου (9.9.1993 – 31.10.1993) μετατροπής συμβάσεων ωρομισθίων ή ημερομισθίων σε σχέση εργασίας ορισμένου ή αορίστου χρόνου και συμβάσεων ορισμένου χρόνου σε αορίστου χρόνου. . . . 12. Εκκρεμείς διαδικασίες, οι οποίες κινήθηκαν κατά το χρονικό διάστημα που αναφέρεται στην παρ. 7 και αφορούν τις

κατά τις παρ. 7 έως 11 υπηρεσιακές μεταβολές, διακόπτονται. 13. Από τις ρυθμίσεις των παρ. 9 έως 12 εξαιρούνται οι εκούσιες μετατάξεις ή μεταφορές ή μεταθέσεις που έγιναν με βάση πάγιες διατάξεις της νομοθεσίας, εφόσον η σχετική αίτηση είχε αποδεδειγμένα υποβληθεί πριν από τις 9.9.1993, καθώς και οι προσλήψεις απολυθέντων δικηγόρων βάσει των διατάξεων της παρ. 8 του άρθρου 5 του ν. 2160/1993 (ΦΕΚ 118 Α').

14. Για την κατά τις παρ. 9, 10 και 11 αυτοδίκαιη κατάργηση πράξεων πρόσληψης, άλλων υπηρεσιακών μεταβολών και ίδρυσης ή μετατροπής ~~θέσεων και την κατά την παρ. 12 διακοπή των σχετικών διαδικασιών~~

εκδίδεται από τον αρμόδιο υπουργό, προκειμένου για προσωπικό του Δημοσίου ή από το ανώτερο μονομελές όργανο διοίκησης του οικείου νομικού προσώπου, προκειμένου για προσωπικό των νομικών προσώπων δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου, σχετική διαπιστωτική πράξη μέσα σε προθεσμία τριάντα (30) ημερών από τη δημοσίευση του παρόντος. 15. Οι συνέπειες της κατά το παρόν άρθρο αυτοδίκαιης κατάργησης επέρχονται είκοσι (20) ημέρες μετά τη δημοσίευση του παρόντος νόμου, αδιαφόρως προς την ημερομηνία έκδοσης της κατά την προηγούμενη παράγραφο διαπιστωτικής πράξης. Παράλειψη του οικείου οργάνου να εκδώσει την πράξη αυτή δεν εμποδίζει την επέλευση των συνεπειών αυτών. Κάθε είδους αποδοχές, οι οποίες έχουν καταβληθεί με βάση τις κατά τις προηγούμενες παραγράφους ανακαλούμενες ή καταργούμενες πράξεις δεν αναζητούνται.

. . . 17. Οι ρυθμίσεις των παραγράφων 7 έως 12 του παρόντος άρθρου δεν έχουν εφαρμογή, για το προσωπικό των υπηρεσιών του Προέδρου της Δημοκρατίας, της Ακαδημίας Αθηνών, των Ανωτάτων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων και των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης πλην των διορισμών που έγιναν χωρίς πρόταση ή συναίνεση των αντίστοιχων αιρετών δημοτικών και κοινοτικών αρχών. Επίσης, δεν έχουν εφαρμογή για ~~πράξεις που εκδόθηκαν σε συμμόρφωση προς δικαστική απόφαση».~~

3. Στην παράγραφο 1 του άρθρου 14 του αυτού ως άνω νόμου, στο οποίο παραπέμπει η παράγραφος 1 του άρθρου 28 αυτού, μεταξύ του προσωπικού των αναφερομένων σε αυτή νομικών προσώπων **δεν περιλαμβάνονται και τα μέλη Διδακτικού και Ερευνητικού Προσωπικού (ΔΕΠ) των Πανεπιστημιακών Ιδρυμάτων** καθώς και ορισμένες άλλες κατηγορίες προσωπικού, ενώ στην παράγραφο 2 του εν λόγω

άρθρου 14, ορίζονται, μεταξύ άλλων και τα εξής: « 2. Δεν υπάγονται στις διατάξεις των κεφαλαίων Α', Β' και Γ': α. Οι δικαστικοί λειτουργοί, το κύριο προσωπικό του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους και οι ιατροδικαστές. β. Το εκπαιδευτικό ή διδακτικό προσωπικό των Α.Ε.Ι., των Τ.Ε.Ι. και των με οποιαδήποτε ονομασία σχολών ή σχολείων ή υπηρεσιών του Δημοσίου, των Ν.Π.Δ.Δ., των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης πρώτου και δεύτερου βαθμού και των νομικών προσώπων που αναφέρονται στην προηγούμενη παράγραφο.

~~4. Με το άρθρο μόνο του Π.Δ. 66/2015 (ΦΕΚ Α' 107/28.08.2015)~~

«Διάλυση της Βουλής, προκήρυξη εκλογής Βουλευτών και σύγκληση της νέας Βουλής». Διαλύθηκε η Βουλή ΙΣΤ' Περιόδου Προεδρευόμενης Δημοκρατίας, και προκηρύχθηκαν εκλογές για τις 20 Σεπτεμβρίου 2015. Με το ίδιο Π.Δ. ορίστηκε ότι η σύγκληση της νέας Βουλής θα γίνει την 1η Οκτωβρίου 2015, ενώ με το Π.Δ. 76/2015 ΠΔ (ΦΕΚ Α' 118/25.09.2015), ορίστηκε η 3 Οκτωβρίου 2015, ως νέα ημερομηνία σύγκλησης, αντί της 1ης Οκτωβρίου 2015.

5. Εξάλλου, με την αριθ. πρωτ. ΔΙΔΑΔ/Φ.18.28/2189/οικ.28209/1.9.2015 εγκύκλιο του Υπουργείου Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης με θέμα «Αναστολή προσλήψεων και υπηρεσιακών μεταβολών - Ανάκληση και απαγόρευση χορήγησης κανονικών αδειών – Διευκολύνσεις υπαλλήλων για την άσκηση του εκλογικού τους δικαιώματος», ορίζονται μεταξύ άλλων και τα ακόλουθα: «**Ενόψει της διεξαγωγής των βουλευτικών εκλογών της 20ης Σεπτεμβρίου 2015, και με αφορμή ερωτήματα υπηρεσιών σχετικά με την εκ νέου εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 28 του ν.2190/1994, σας γνωρίζουμε τα εξής: Α.. Αναστολή προσλήψεων και υπηρεσιακών μεταβολών. Η απαγόρευση των προσλήψεων και μεταβολών υπηρεσιακής κατάστασης των υπαλλήλων κατά την προεκλογική περίοδο ρυθμίζεται σε πάγια βάση με τις διατάξεις του άρθρου 28 του ν.2190/1994, προκειμένου να διασφαλίζεται η διαφάνεια και η νομιμότητα των ενεργειών της Δημόσιας Διοίκησης. Ειδικότερα, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 28 του ανωτέρω νόμου κατά το διάστημα που μεσολαβεί από την προκήρυξη των βουλευτικών εκλογών, (Π.Δ. 66/2015, ΦΕΚ 107 Α'/28-08-2015), έως την ορκωμοσία της Κυβέρνησης που προκύπτει κατά το άρθρο 37 του Συντάγματος, απαγορεύεται η έκδοση πράξεων που αφορούν στο διορισμό**

ή στην πρόσληψη, απαγορεύεται η σύναψη σύμβασης μίσθωσης έργου καθώς και οποιαδήποτε μεταβολή που αναφέρεται στην υπηρεσιακή κατάσταση κάθε κατηγορίας προσωπικού των υπηρεσιών και νομικών προσώπων του άρθρου 14 παρ.1 του ν.2190/1994 όπως ισχύει. Δεν εμπίπτουν στην απαγόρευση της παρ. 1 και 2 του άρθρου 28 του ν. 2190/1994 οι μετακλητοί υπάλληλοι, το προσωπικό των υπηρεσιών του Προέδρου της Δημοκρατίας, το προσωπικό του άρθρου 22 του ν. 2190/1994, όπως ισχύει, καθώς και η πρόσληψη προσωπικού για την

---

αντιμετώπιση έκτακτων αναγκών που δημιουργούνται από σεισμούς, πλημμύρες και πυρκαγιές μεγάλης έκτασης σύμφωνα με την παρ.3 του άρθρου 28 του ν.2190/1994..... Υπηρεσιακές μεταβολές, για τις οποίες απαγορεύεται η έκδοση πράξεων κατ' εφαρμογή των παρ. 1 και 2 του άρθρου 28 του ν. 2190/1994 νοούνται οι πράξεις τοποθέτησης, μετακίνησης, απόσπασης, μετάθεσης, μετάταξης, ένταξης, προαγωγών, επιλογής και τοποθέτησης προϊσταμένων, όπως αυτές προβλέπονται στο Δ' Μέρος του Υπαλληλικού Κώδικα (ν. 3528/2007 - ΦΕΚ 26 Α') ή σε ειδικές διατάξεις, όπως π.χ. επιλογή μελών ΔΕΠ στα ΑΕΙ, προκειμένου για προσωπικό που δεν υπάγεται στον Υπαλληλικό Κώδικα.

Διευκρινίζεται εκ νέου ότι η απαγόρευση της έκδοσης πράξεων που αφορούν το διορισμό ή πρόσληψη και η απαγόρευση έκδοσης οποιασδήποτε πράξης μεταβολής που αναφέρεται στην υπηρεσιακή κατάσταση του πάσης φύσεως προσωπικού, όπως προκύπτει σαφώς από τις διατάξεις της παρ. 1 σε συνδυασμό με την παρ. 2 του ίδιου άρθρου και νόμου, αφορά όχι μόνο τις τελικές πράξεις αλλά και όλες τις προπαρασκευαστικές αυτών πράξεις, συμπεριλαμβανομένων και των εγκριτικών αποφάσεων που προβλέπονται στο άρθρο 2 παρ. 2 της ΠΥΣ 33/06, όπως ισχύει, καθώς και των αποφάσεων κατανομής του άρθρου 11 παρ. 5 του ν. 3833/2010, όπως ισχύει, εφόσον αυτές είναι κατά νόμο αναγκαίες προϋποθέσεις για την έκδοση της τελικής πράξης της σύνθετης διοικητικής ενέργειας (πρόσληψη, μετάταξη).....».

6. Με την αριθ. πρωτ. ΔΙΔΑΔ/Φ.18.27/2172/Οικ.56/02-01-2015 αμέσως προηγούμενη εγκύκλιο του Υπουργείου Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, με θέμα «Αναστολή προσλήψεων και υπηρεσιακών μεταβολών - Ανάκληση και απαγόρευση χορήγησης κανονικών

αδειών – Διευκολύνσεις υπαλλήλων για την άσκηση του εκλογικού τους δικαιώματος», ορίζονται μεταξύ άλλων και τα ακόλουθα: «Ενόψει της διεξαγωγής των βουλευτικών εκλογών της 25<sup>ης</sup> Ιανουαρίου 2015, και με αφορμή ερωτήματα υπηρεσιών σχετικά με την εκ νέου εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 28 του ν.2190/1994, θέτουμε υπόψη σας τα εξής:

A.. Αναστολή προσλήψεων και υπηρεσιακών μεταβολών.

Η απαγόρευση των προσλήψεων και μεταβολών υπηρεσιακής κατάστασης των υπαλλήλων κατά την προεκλογική περίοδο ρυθμίζεται σε πάγια βάση

~~με τις διατάξεις του άρθρου 28 του ν.2190/1994, προκειμένου να~~

αποφευχθούν αρνητικά φαινόμενα, που υποβαθμίζουν τη Δημόσια Διοίκηση.

Ειδικότερα, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 28 του ανωτέρω νόμου κατά το διάστημα που μεσολαβεί από την προκήρυξη των βουλευτικών εκλογών, (Π.Δ.173/2014, ΦΕΚ 277 Α'/31-12-2014), έως την ορκωμοσία της Κυβέρνησης που προκύπτει κατά το άρθρο 37 του Συντάγματος, απαγορεύεται η έκδοση πράξεων που αφορούν στο διορισμό ή στην πρόσληψη, καθώς και οποιαδήποτε μεταβολή που αναφέρεται στην υπηρεσιακή κατάσταση κάθε κατηγορίας προσωπικού των υπηρεσιών και νομικών προσώπων του άρθρου 14 παρ.1 του ν.2190/1994 όπως ισχύει, εκτός από τις πράξεις πειθαρχικής διαδικασίας, διαθεσιμότητας (άρθρο 100 του ν. 3528/2007) και αργίας, καθώς και τις πράξεις που εκδίδονται σε συμμόρφωση προς δικαστική απόφαση.

Από την απαγόρευση της παρ. 1 και 2 του άρθρου 28 του ν. 2190/1994 εξαιρούνται και δεν εμπίπτουν οι μετακλητοί υπάλληλοι, το προσωπικό των υπηρεσιών του Προέδρου της Δημοκρατίας, το προσωπικό του άρθρου 22 του ν. 2190/1994, όπως ισχύει, καθώς και η πρόσληψη προσωπικού για την αντιμετώπιση έκτακτων αναγκών που δημιουργούνται από σεισμούς, πλημμύρες και πυρκαγιές μεγάλης έκτασης σύμφωνα με την παρ.3 του άρθρου 28 του ν.2190/1994..... Για την εφαρμογή των παρ. 1 και 2 του άρθρου 28 θα πρέπει να ληφθεί υπόψη ότι ως πράξεις υπηρεσιακών μεταβολών, νοούνται οι πράξεις μετακίνησης, απόσπασης, μετάθεσης, μετάταξης, ένταξης, προαγωγών, επιλογής και τοποθέτησης προϊσταμένων, όπως αυτές αναφέρονται στο Δ' Μέρος του Υπαλληλικού Κώδικα (ν. 3528/2007 - ΦΕΚ 26 Α') ή σε ειδικές διατάξεις, προκειμένου για προσωπικό που δεν υπάγεται στον Υπαλληλικό Κώδικα. Διευκρινίζεται εκ νέου ότι η

απαγόρευση της έκδοσης πράξεων που αφορούν το διορισμό ή πρόσληψη και η απαγόρευση έκδοσης οποιασδήποτε πράξης μεταβολής που αναφέρεται στην υπηρεσιακή κατάσταση του πάσης φύσεως προσωπικού, όπως προκύπτει σαφώς από τις διατάξεις της παρ. 1 σε συνδυασμό με την παρ. 2 του ίδιου άρθρου και νόμου, αφορά όχι μόνο τις τελικές πράξεις αλλά και όλες τις προπαρασκευαστικές αυτών πράξεις, συμπεριλαμβανομένων και των εγκριτικών αποφάσεων που προβλέπονται στο άρθρο 2 παρ. 2 της ΠΥΣ 33/06, όπως ισχύει, καθώς και των ~~αποφάσεων κατανομής του άρθρου 11 παρ. 5 του ν. 3833/2010, όπως~~ ισχύει, εφόσον αυτές είναι κατά νόμο αναγκαίες προϋποθέσεις για την έκδοση της τελικής πράξης της σύνθετης διοικητικής ενέργειας (πρόσληψη, μετάταξη).....».

6. Τέλος, με την αριθ. πρωτ. ΔΙΠΠ/Φ.29/15/22776/17.09.2009 **όμοια εγκύκλιο** του Υπουργείου Εσωτερικών, όπως και με όλες τις προηγούμενες **όμοιες εγκυκλίους**, οι διορισμοί μελών ΔΕΠ των ΑΕΙ και οι προπαρασκευαστικές πράξεις αυτών, **δεν είχαν υπαχθεί στην αναστολή διορισμών και προσλήψεων της παρ. 1 του άρθρου 28 του Ν. 2190/1994.**

## II. Ερμηνεία διατάξεων

**B.1.** Από τις ανωτέρω διατάξεις, που ερμηνεύονται σε συνδυασμό μεταξύ τους και στο πλαίσιο του ερωτήματος, προκύπτουν τα ακόλουθα:

**1.** Με τις προπαρατεθείσες διατάξεις της παραγράφου 6 του άρθρου 16 του Συντάγματος τα μέλη Δ.Ε.Π. **αναγνωρίζονται**, ενόψει της αποστολής τους ως ακαδημαϊκών διδασκάλων και ερευνητών, αλλά και των συνθηκών υπό τις οποίες ασκούν τα διδακτικά και ερευνητικά τους καθήκοντα, **ευθέως από το Σύνταγμα, ως δημόσιοι λειτουργοί**, τελούντες υπό ιδιαίτερο προστατευτικό καθεστώς εγγυώμενο την προσωπική και λειτουργική τους ανεξαρτησία (ΣΤΕ 4741/2014 Ολομ. σκ. 11, πρβλ. ΣΤΕ 41/2013 Ολομ. σκ. 9, 2786-2798/1984 Ολομ., 3201/2013 σκ. 5, 3764/2012 σκ. 4, 2303/2011 7μ. σκ. 5, 338/2011 7μ. σκ. 8, 2522/2009 σκ. 5, 1672/2009 σκ. 9, 515/2008 σκ. 6, 411/2008 7μ. σκ. 9, 246/2006 σκ. 7, 56/2005 σκ. 7, 1234/2003 σκ. 7, 2460/2002 σκ. 7, 3478/2001 σκ. 8 κ.ά.), σε αντίθεση με την αντίστοιχη

διάταξη του άρθρου 16 παρ. 4 του προϊσχύσαντος Συντάγματος του 1952, με την οποία χαρακτηρίζονταν ως δημόσιοι υπάλληλοι, χωρίς να παρέχεται υπέρ αυτών καμία ιδιαίτερη εγγύηση (ΣΤΕ 2238/1999 Ολομ. σκ. 5).

2. Περαιτέρω, ο ν. 2190/1994 έχοντας ως γενικό σκοπό, όπως αναφέρεται στην εισηγητική του έκθεση, τον εκσυγχρονισμό της δημόσιας διοίκησης και την απεξάρτησή της από κομματικές και άλλες παρεμβάσεις, καθιέρωσε αφενός μεν μία ανεξάρτητη διοικητική αρχή (Α.Σ.Ε.Π.), στην οποία ανατέθηκαν οι προσλήψεις του προσωπικού και αφετέρου ένα νέο αξιοκρατικό ~~σύστημα προσλήψεων. Ειδικότερα, με τις προαναφερθείσες διατάξεις του άρθρου 28 του νόμου αυτού επιδιώκεται η δημιουργία κατάλληλου θεσμικού πλαισίου για την απαγόρευση των διορισμών, των προσλήψεων και άλλων μεταβολών στην υπηρεσιακή κατάσταση των υπαλλήλων και εν γένει προσωπικού του δημοσίου και του εν γένει προσωπικού των νομικών προσώπων του άρθρου 14 παρ. 1 αυτού, στο οποίο προσωπικό, κατά τα άνω, δεν εντάσσονται και τα μέλη διδακτικού ερευνητικού προσωπικού (ΔΕΠ) των πανεπιστημιακών Ιδρυμάτων,~~ κατά τις προεκλογικές περιόδους (παρ. 1-6) και ειδικότερα όσον αφορά στις βουλευτικές εκλογές, κατά το διάστημα από την προκήρυξη αυτών, δηλαδή από τη δημοσίευση του προεδρικού διατάγματος διάλυσης της Βουλής και προκήρυξης των εκλογών, κατ' άρθρο 41 παρ. 1 και 2 του Συντάγματος, μέχρι την ορκωμοσία της νέας Κυβέρνησης.

Με τις ίδιες αυτές διατάξεις επιδιώκεται επίσης και η αποκατάσταση της ευρυθμίας στη δημόσια διοίκηση, με την ανάκληση, επανεξέταση ή κατάργηση πράξεων που αφορούσαν πρόσληψη ή άλλες υπηρεσιακές μεταβολές του προσωπικού, οι οποίες έγιναν κατά το χρονικό διάστημα από την προκήρυξη των βουλευτικών εκλογών μέχρι την ορκωμοσία της νέας Κυβέρνησης.

Στα πλαίσια των επιδιώξεων αυτών του νομοθέτη προβλέπεται, συγκεκριμένα, όσον αφορά το τακτικό προσωπικό του δημοσίου και των ν.π.δ.δ., η ανάκληση του διορισμού, εφόσον αυτός ήταν παράνομος (παρ. 7), η υποχρεωτική επανεξέταση των μεταθέσεων (παρ. 8) και η αυτοδίκαιη κατάργηση όλων των πράξεων που αφορούν άλλες υπηρεσιακές μεταβολές του ανωτέρω προσωπικού και εκδόθηκαν κατά το προαναφερθέν χρονικό

διάστημα (παρ. 9). Για την αυτοδίκαιη κατάργηση των ανωτέρω διοικητικών πράξεων εκδίδεται, σύμφωνα με την παρ. 14 του ίδιου άρθρου, διαπιστωτική πράξη του αρμοδίου υπουργού, προκειμένου για το Δημόσιο, ή από το ανώτερο μονομελές όργανο διοίκησης του οικείου νομικού προσώπου, προκειμένου για προσωπικό των νομικών προσώπων δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου, στην οριζόμενη προθεσμία των τριάντα (30) ημερών. Οι έννομες όμως συνέπειες της κατάργησης αυτής επέρχονται, σύμφωνα με την παρ. 15 ~~και αν δεν εκδοθεί η διαπιστωτική πράξη του υπουργού, είκοσι ημέρες μετά~~ την έναρξη της ισχύος του νόμου, ενώ οι καταβληθείσες αποδοχές με βάση τις καταργούμενες πράξεις δεν αναζητούνται. Από τις ρυθμίσεις των παρ. 7 έως 12 του ίδιου άρθρου εξαιρούνται οι αναφερόμενες στην παρ. 17 του άρθρου αυτού κατηγορίες προσωπικού, καθώς και οι πράξεις που εκδόθηκαν σε συμμόρφωση προς δικαστική απόφαση (παρ. 17 – βλ. ΣτΕ 3045/1997 επταμ., 1187/2004, 251/2005).

**3.** Από τη σαφή και κατηγορηματική διατύπωση της παρ. 1 του άρθρου 28 του Ν. 2190/1994, που αναφέρεται στην υπηρεσιακή κατάσταση κάθε κατηγορίας προσωπικού των υπηρεσιών και νομικών προσώπων του άρθρου 14 παρ. 1 του ίδιου αυτού νόμου, προκύπτει ότι στην εφαρμογή της διάταξης αυτής εμπίπτουν αποκλειστικά οι υπάλληλοι του δημοσίου και των νομικών προσώπων του άρθρου 103 του Συντάγματος, που υπάγονται στις διατάξεις του Υ.Κ. (Ν. 3528/2007) και **δεν εμπίπτουν και οι δημόσιοι λειτουργοί, στους οποίους, κατά συνταγματική επιταγή (άρθρο 16 παρ. 6 Σ) υπάγονται και τα μέλη ΔΕΠ των Πανεπιστημιακών Ιδρυμάτων.**

Η ερμηνευτική αυτή προσέγγιση ενισχύεται και από τη διατύπωση της παρ. 17 του ίδιου άρθρου 28 του Ν. 2190/1994, που ορίζει, μεταξύ άλλων, ότι οι ρυθμίσεις των παραγράφων 7 έως 12 του παρόντος άρθρου **δεν έχουν εφαρμογή, για το προσωπικό** των υπηρεσιών του Προέδρου της Δημοκρατίας, της Ακαδημίας Αθηνών, **των Ανωτάτων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων** και των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης..., καθώς και εκείνων της παρ. 2 του άρθρου 14 του ίδιου αυτού νόμου σύμφωνα με τις οποίες, **δεν υπάγονται** στις διατάξεις των κεφαλαίων Α`, Β` και Γ`: α. Οι δικαστικοί λειτουργοί, το κύριο προσωπικό του Νομικού Συμβουλίου του

Κράτους και οι ιατροδικαστές. β. Το εκπαιδευτικό ή διδακτικό προσωπικό των Α.Ε.Ι., των Τ.Ε.Ι. και των με οποιαδήποτε ονομασία σχολών ή σχολείων ή υπηρεσιών του Δημοσίου, των Ν.Π.Δ.Δ., των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης πρώτου και δεύτερου βαθμού και των νομικών προσώπων που αναφέρονται στην προηγούμενη παράγραφο.

Οι ρυθμίσεις αυτές εκφράζουν τη βούληση και το πνεύμα του νομοθέτη να μην υπαγάγει στο ρυθμιστικό πλαίσιο της παρ. 1 του άρθρου 28 του Ν. 2190/1994 και τους δημόσιους λειτουργούς εν γένει. Αν αντίθετη ήταν η βούλησή του θα το όριζε ρητά, πράγμα όμως που εδώ δεν έπραξε.

4. Εξάλλου, κατά γενική αρχή του διοικητικού δικαίου, **η νομιμότητα της διοικητικής πράξης**, εφόσον δεν ορίζεται ή δεν συνάγεται άλλο από το νόμο, **κρίνεται σύμφωνα με το νομικό καθεστώς που ισχύει κατά το χρόνο έκδοσης αυτής** (ΣΤΕ. 3358/2014, ΣΤΕ. 3563/2008, πρβλ. ΣΤΕ. 3662/2000, 900/1998). Το αυτό ισχύει και επί σύνθετης διοικητικής ενέργειας δηλαδή η νομιμότητα της πράξης κρίνεται από το νομικό καθεστώς που ισχύει κατά το χρόνο που εκδίδεται η τελική πράξη, ρητή ή σιωπηρή του έχοντος την αποφασιστική αρμοδιότητα οργάνου και όχι εκείνο που ίσχυε, κατά το χρόνο που επελήφθη ή όφειλε να επιληφθεί το αρμόδιο για την έκφραση γνώμης ή πρότασης όργανο, με την προϋπόθεση πάντοτε ότι το τελευταίο όργανο άσκησε την γνωμοδοτική του αρμοδιότητα εντός της τυχόν οριζόμενης αποκλειστικής ή ανατρεπτικής προθεσμίας ή, άλλως, εντός ευλόγου χρόνου.

5. Τέλος, όπως ήδη έχει εκτεθεί, η απαγόρευση της έκδοσης πράξεων που αφορούν στο διορισμό ή πρόσληψη ή οποιαδήποτε μεταβολή στην υπηρεσιακή κατάσταση του άρθρου 28 του νόμου 2190/1994 κατά τη διάρκεια της προεκλογικής περιόδου **δεν αφορά τις διαδικασίες των μελών Δ.Ε.Π.** για το λόγο ότι το άρθρο 28 του νόμου ορίζει, ότι, ο διορισμός ή πρόσληψη ή οποιαδήποτε μεταβολή στην υπηρεσιακή κατάσταση αφορά το προσωπικό που αναφέρεται στο άρθρο 14 παρ. 1 αυτού, **το οποίο όμως εξαιρεί ειδικώς από τις εν λόγω πράξεις τα μέλη του ΔΕΠ** και ορισμένες άλλες κατηγορίες. **Δεν δύναται δε να θεωρηθεί ότι η απαγόρευση έκδοσης των πράξεων αυτών επεκτάθηκε και στα μέλη ΔΕΠ με**

οποιοδήποτε τρόπο, με εγκύκλιο του Υπουργείου Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης, δεδομένου ότι η πράξη αυτή (εγκύκλιος) στερείται νομιμότητας, ως αντίθετη προς το νόμο 2190/94, τον οποίο δεν δύνανται να τροποποιήσει. (πρβλ. ΣΤΕ 2717/2007).

### III. Πραγματικό - Υπαγωγή

Γ.1. Στην προκειμένη περίπτωση, από την ερωτώσα υπηρεσία τέθηκε υπόψη του Γραφείου μας το ακόλουθο ιστορικό, κατά λέξη παρατιθέμενο:

«Η Σχολή Αρχιτεκτόνων Μηχανικών του Ιδρύματος, με το αριθμ. πρωτ. 3179/04.06.14 έγγραφο της, το οποίο έλαβε αριθμ. γεν. πρωτ. ΕΜΠ 13394/07.07.14, μας διαβίβασε τον φάκελο εκλογής της κ. Ανδρονίκης Μιλτιάδου σε κενή οργανική θέση Καθηγητή της βαθμίδας του Επίκουρου Καθηγητή με Θητεία, με γνωστικό αντικείμενο: «Σχεδιασμός και Υπολογισμός Φέροντος Οργανισμού Κτηριοδομικών Έργων» στον Τομέα 4 «Συνθέσεις Τεχνολογικής Αιχμής» της Σχολής. Η Προκήρυξη της θέσης στη βαθμίδα του Επίκουρου Καθηγητή είχε δημοσιευθεί στο ΦΕΚ 545/25.06.10 τ.Γ'.

Στη συνέχεια εκδόθηκε η αριθμ. πρωτ. 13394/01.10.14 Πρυτανική Πράξη διορισμού της κ. Ανδρονίκης Μιλτιάδου στην ως άνω θέση και διαβιβάστηκε στο Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων με το αριθμ. πρωτ. 20105/15.10.15 έγγραφό μας, με την επισήμανση ότι «... εξαιτίας αντικειμενικής αδυναμίας δεν ήταν δυνατό να ολοκληρωθεί ο έλεγχος νομιμότητας από τον Πρύτανη εντός της προθεσμίας των εξήντα ημερών, σύμφωνα με το άρθρο 25 παρ. 1 του Ν.3549/2007 (ΦΕΚ 69/20.3.2007 τ.Α') και ως εκ τούτου «είμαστε κατά χρόνο αναρμόδιοι».

Με το αριθμ. πρωτ. Φ.122.2/38/92969/Ζ2/11.06.15 έγγραφο του Υπουργείου Πολιτισμού, Παιδείας και Θρησκευμάτων ακυρώθηκε η ως άνω πράξη διορισμού και αναπέμφθηκε ο σχετικός φάκελος στο Ε.Μ.Π.

Στη συνέχεια, η Γενική Συνέλευση της Σχολής Αρχιτεκτόνων Μηχανικών του Ιδρύματος, κατά την από 08.07.15 συνεδρίασή της, προέβη σε διόρθωση του εκλεκτορικού σώματος για την εν λόγω κρίση, σύμφωνα με τα διαλαμβανόμενα στο ως άνω έγγραφο του ΥΠΟΠΑΙΘ.

Το εκλεκτορικό σώμα, όπως διαμορφώθηκε μετά τη συνεδρίαση αυτή αποτελείτο από έντεκα τακτικά μέλη και κανένα αναπληρωματικό μέλος,

δεδομένου ότι στο χρονικό διάστημα που μεσολάβησε όλα τα υπόλοιπα αρχικά ορισθέντα μέλη, τακτικά και αναπληρωματικά, είχαν αποχωρήσει λόγω συνταξιοδότησης.

Κατά την από 31.08.15 κοινή συνεδρίαση της Γενικής Συνέλευσης και του εκλεκτορικού σώματος της Σχολής, εξελέγη εκ νέου η κ. Ανδρονίκη Μιλτιάδου σε θέση Καθηγητή της βαθμίδας του Επίκουρου Καθηγητή με Θητεία, με γνωστικό αντικείμενο: «Σχεδιασμός και Υπολογισμός Φέροντος Οργανισμού Κτηριοδομικών Έργων» στον Τομέα 4 «Συνθέσεις ~~Τεχνολογικής Αιχμής~~ της Σχολής Αρχιτεκτόνων Μηχανικών, η οποία έλαβε εννέα (9) ψήφους επί συνόλου δέκα πέντε (15) και παρόντων δέκα (10). Ο υποψήφιος κ. Γ. Τσιάτας έλαβε μία (1) ψήφο.

Τα ως άνω αποσπάσματα πρακτικών διαβιβάστηκαν σε εμάς με το αριθμ. πρωτ. 512/24.09.15 έγγραφο της Σχολής Αρχιτεκτόνων Μηχανικών.

Στις 03.09.15 εισήλθε στο γεν.πρωτ.ΕΜΠ η αρ. πρωτ. ΔΙΔΑΔ/Φ.18.28/2189/οικ.28209/01.09.15 εγκύκλιος του Υπουργείου Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης με θέμα «*Αναστολή προσλήψεων και υπηρεσιακών μεταβολών – Ανάκληση και απαγόρευση χορήγησης κανονικών αδειών – Διευκολύνσεις υπαλλήλων για την άσκηση του εκλογικού τους δικαιώματος*», η οποία έλαβε αριθμό γεν. πρωτ. ΕΜΠ 16009/03.09.15. Σύμφωνα με αυτήν, «... η απαγόρευση της έκδοσης πράξεων που αφορούν το διορισμό ή πρόσληψη ... αφορά όχι μόνο τις τελικές πράξεις αλλά και όλες τις προπαρασκευαστικές αυτών πράξεις, ...» και «*Υπηρεσιακές μεταβολές, για τις οποίες απαγορεύεται η έκδοση πράξεων... νοούνται οι πράξεις τοποθέτησης, μετακίνησης, απόσπασης, μετάθεσης, μετάταξης, ένταξης, προαγωγών, επιλογής και τοποθέτησης προϊσταμένων, όπως αυτές προβλέπονται στο Δ' Μέρος του Υπαλληλικού Κώδικα (ν. 3528/2007 - ΦΕΚ 26 Α') ή σε ειδικές διατάξεις, όπως π.χ. επιλογή μελών ΔΕΠ στα ΑΕΙ, προκειμένου για προσωπικό που δεν υπάγεται στον Υπαλληλικό Κώδικα.*»

Η πρόβλεψη αυτή ήταν μη αναμενόμενη, καθώς στο παρελθόν οι διορισμοί μελών ΔΕΠ των ΑΕΙ δεν υπάγονταν στην αναστολή διορισμών και προσλήψεων που επιβάλλει το άρθρο 28 του Ν.2190/94 (ενδεικτικά επισυνάπτουμε το αριθμ. πρωτ. ΔΙΠΠ/Φ.2.9/15/22776/17.09.09 έγγραφο του Υπουργείου Εσωτερικών).....».

Με βάση το ιστορικό αυτό, τέθηκαν στο Γραφείο μας τα ανωτέρω, σε περίληψη, δύο επιμέρους ερωτήματα.

2. Ενόψει των ερμηνευτικών αυτών παραδοχών, των τιθέμενων υπόψη μας πραγματικών περιστατικών και την υπαγωγή αυτών στις εφαρμοστέες, ως άνω, κρίσιμες διατάξεις καθίσταται σαφές ότι η αρ. πρωτ. ΔΙΔΑΔ/Φ.18.28/2189/οικ.28209/01.09.15 εγκύκλιος του Υπουργείου Εσωτερικών και ~~Διοικητικής Ανασυγκρότησης με θέμα «Αναστολή προσλήψεων και υπηρεσιακών μεταβολών – Ανάκληση και απαγόρευση χορήγησης κανονικών αδειών – Διευκολύνσεις υπαλλήλων για την άσκηση του εκλογικού τους δικαιώματος», δια της ανεπίτρεπτης προσθήκης~~, αφού καμία νομική διάταξη επέτρεψε τούτο, της φράσης «**όπως π.χ. επιλογή μελών ΔΕΠ στα ΑΕΙ,**», στο τέλος της τέταρτης περιόδου της αμέσως προηγούμενης **όμοιας** εγκυκλίου με αριθ. πρωτ. ΔΙΔΑΔ/Φ.18.27/2172/Οικ.56/02-01-2015 του Υπουργείου Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, η οποία εκδόθηκε ενόψει της διεξαγωγής των προηγούμενων βουλευτικών εκλογών της 25<sup>ης</sup> Ιανουαρίου 2015, **στερείται νομιμότητας** καθόσον έρχεται σε αντίθεση προς το Ν. 2190/1994, τον οποίο **και δεν δύναται να τροποποιήσει**. Η ίδια επίσης εγκύκλιος, ως εκ του χρόνου έκδοσης αυτής (01-09-2015) και ανεξάρτητα από την μη νομιμότητά της, **δεν μπορεί να επηρεάσει τη νομιμότητα των πράξεων που έχουν εκδοθεί πριν την ημερομηνία έκδοσής της** (ήτοι πριν την 01-09-2015), αφού η νομιμότητα της διοικητικής πράξης, εφόσον δεν ορίζεται ή δεν συνάγεται άλλο από το νόμο, κρίνεται σύμφωνα με το νομικό καθεστώς που ισχύει κατά το χρόνο έκδοσης αυτής (ΣτΕ. 3358/2014).

3. Είναι προφανές, κατόπιν τούτων, ότι η από 31-08-2015 απόφαση του Εκλεκτορικού Σώματος, με την οποία εκλέχθηκε η Α.Μ. σε θέση Καθηγητή της βαθμίδας του Επίκουρου Καθηγητή, **έχει εκδοθεί νομίμως** το μεν διότι η με αριθ. πρωτ. ΔΙΔΑΔ/Φ.18.28/2189/οικ.28209/01-09-2015 Εγκύκλιος του Υπουργείου Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης στερείται

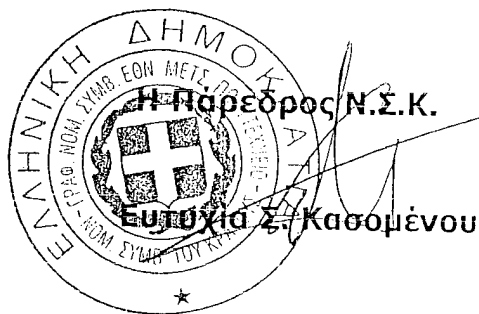
νομιμότητας, ως εκδοθείσα κατά παράβαση του Ν. 2190/1994, το δε διότι έχει εκδοθεί πριν την έκδοση, της μη νόμιμης άλλωστε, ανωτέρω εγκυκλίου.

#### IV. Συμπέρασμα.

1. Ενόψει των ανωτέρω διατάξεων, της ερμηνείας αυτών και του τεθέντος υπόψη του Γραφείου μας πραγματικού, στο τιθέμενο **πρώτο** επιμέρους ερώτημα **προσήκει**, κατά τη γνώμη μου, **καταφατική απάντηση**.

Είναι, δηλαδή, σύνομη η από 31-08-2015 απόφαση του Εκλεκτορικού Σώματος, με την οποία εκλέχθηκε η Α.Μ. σε θέση Καθηγητή της βαθμίδας του Επίκουρου Καθηγητή.

2. Ενόψει του περιεχομένου της απάντησης στο **πρώτο** επιμέρους ερώτημα, καθίσταται χωρίς αντικείμενο η απάντηση στο **δεύτερο** επιμέρους ερώτημα.



Δεκτή  
17/9/15

J. ΓΚΟΛΙΑΣ

26/11/15

Κοιν.: Γραφείο κ. Πρύτανη